

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

22 красавіка 2013 года, № 6 (2088)

ВЕДАЙ НАШИХ!

Перамога на Еўрапейскай матэматычнай алімпіядзе

Ліцэісткі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Лізавета Дайгяла (11 клас) і Варвара Кузьміцкая (10 клас) заваявалі **два залатыя медалі на Еўрапейскай матэматычнай алімпіядзе сярод дзяўчат** (European Girls' Mathematical Olympiad) і ўнеслі важкі ўклад у перамогу беларускай зборнай у гэтых прэстыжных спаборніцтвах.

Каманда нашай краіны ўдзельнічала ў гэтай алімпіядзе ўпершыню і з 3 залатымі медалямі заняла 1 месца. Спаборніцтвы праходзілі ў Люксембургу з 8 па 14 красавіка.

У камандным заліку наша зборная набрала 99 балаў, колькі і дзяўчаты з Сербіі і ЗША. Але беларускі заваявалі больш залатых медалёў. Найбліжэйшыя суперніцы здабылі толькі па адным «золаце».

Акрамя ліцэістак БДУ залаты медаль атрымала таксама наву-

чэнка гімназіі № 3 г. Бабруйска Анастасія Жыркевіч. Чацвёртая ўдзельніца беларускай зборнай – Ірына Бурак, якая прадстаўляла сталічную гімназію № 41, заваявала бронзавую ўзнагароду.

Па ўмовах алімпіяды каманда кожнай краіны складалася з чатырох чалавек. Спаборніцтвы праводзіліся ў асабістым і ў камандным заліку (улічвалася сума балаў усіх гульцоў каманды). Усяго ў алімпіядзе прынялі ўдзел зборныя з 22 краін.

Варвара Кузьміцкая, Анастасія Жыркевіч, Ірына Бурак, Лізавета Дайгяла з пераходным прызам маталімпіяды

European Girls' Mathematical Olympiad праходзіла ў другі раз. Першыя такія спаборніцтвы адбы-

ліся ў Вялікабрытаніі (Кембрыдж) у 2012 г.

Дар'я ЧАРНЯЎСКАЯ

УШАНАВАННІ

Scopus адзначыў вучоных БДУ

Упершыню ў нашай краіне 2 красавіка ва ўрачыстых абставінах у Беларускам дзяржаўным ўніверсітэце адбылося ўручэнне **прэстыжнай міжнароднай прэміі Scopus Award Belarus 2013**.

Навукоўцаў выбіралі па паказчыках публікацыйнай актыўнасці і цытуемасці работ на міжнародным узроўні (па базе даных Scopus), а таксама актыўнасці ў навуковай дзейнасці на нацыянальным узроўні. Удзел у цырымоніі ўзнагароджання прынялі міністр адукацыі Рэспублікі Беларусь Сяргей Маскевіч, кіраўнічы дырэктар Elsevier у Расіі і Беларусі Ігар Осіпаў, рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка, а таксама кіраўнікі і прадстаўнікі беларускіх ВНУ. На падставе атрыманых вынікаў прэміяй Scopus адзначаны найлепшыя маладыя і ўжо вядомыя беларускія навукоўцы ў сферы вышэйшай адукацыі – па 2 чалавекі ў кожнай з пяці намінацый: матэматыка, хімія, фізіка, біялогія і медыцына.

Такім чынам, адзначаны 6 навуковых супрацоўнікаў комплексу БДУ з 10 магчымых намінацый за выбітны ўнёсак у развіццё навукі ў галінах: **хіміі – Вадзім Матуліс**, дырэктар УА «Ліцэй БДУ», дацэнт хіміфака БДУ; **фізікі – Мікалай Шу-мейка**, дырэктар НДУ «Нацыянальны навукова-вучэбны цэнтр фізікі часціц і высокіх энергій БДУ», доктар фізіка-матэматычных навук;

матэматыкі – Аляксандр Дудзін, загадчык НДЛ прыкладнага імавернаснага аналізу ФПМІ, доктар фізіка-матэматычных навук; **хіміі – Міхаіл Арцём'еў**, загадчык лабараторыі нанахіміі НДІ ФХП, доктар хімічных навук; **біялогіі – Ігар Сям-мак**, загадчык кафедры біяхіміі біялагічнага факультэта, кандыдат біялагічных навук; **матэматыкі – Кірыл Кузьмін**, дацэнт механіка-матэматычнага факультэта.

Уклад кожнага аўтара ў развіццё нацыянальнай навукі вымяраецца

колькасцю апублікаваных навуковых артыкулаў і іх цытаваннем у часопісах міжнароднага ўзроўню.

ДАВЕДКА

Мультыдисцыплінарная рэфератыўна-аналітычная база даных Scopus змяшчае больш за 19,5 тыс. найменняў навукова-тэхнічных і медыцынскіх часопісаў ад 5 тыс. міжнародных выдавецтваў, уключаючы расійскія і беларускія выданні. Упершыню прэмія Scopus Award была ўручана ў Кітаі ў 2004 годзе, і з тых часоў ужо 9 гадоў яе атрымліваюць самыя публікуемыя і цытуемыя аўтары ў Лацінскай Амерыцы, Азіі, Еўропе і Расіі.

Кампанія «Эльзевіер» (Elsevier) – прызнаны лідар у галіне навуковай

інфармацыі, актыўна садзейнічае развіццю навукі ў свеце. Падтрымка навукоўцаў з'яўляецца адным з асноўных напрамкаў дзейнасці. Кіраўніцтва кампаніі ўжо шмат гадоў узнагароджвае выбітных даследчыкаў і маладых навукоўцаў у розных краінах свету. Зараз Elsevier – адзін з найбуйнейшых выдавецкіх дамоў у свеце. Заснаваны ў 1880 годзе ў Амстэрдаме (Нідэрланды). Рынкавая капіталізацыя ў 2010 годзе холдынгу Reed Elsevier складае звыш 18 млрд. долараў ЗША. Elsevier абслугоўвае навуковымі данымі каля 4500 арганізацый і ўніверсітэтаў з 180 краін свету. Больш за 30 мільёнаў навукоўцаў, студэнтаў, спецыялістаў усіх галін атрымліваюць доступ да інфармацыі выдавецтва.

Больш падрабязна пра ініцыятывы Elsevier і прэміі Scopus Award: <http://www.elsevierscience.ru/events/>

Жанна ВАСАНСКАЯ

Чытайце ў нумары:

БДУ ў МІЖНАРОДНЫМ ЛІНЕЙНЫМ КАЛАЙДАРЫ

У студзені–сакавіку 2013 г. у Дубне (Расія) пры ўдзеле Беларускай ўпершыню праведзены паспяховыя вымярэнні параметраў рэзанатараў (прылад, якія разганяюць элементарныя часціцы да субсветлавых хуткасцяў)

Стар. 2

ПЕРШЫ ІНТЭРНЭТ-КАНАЛ

У Інстытуце журналістыкі вяшчае моладзевы інтэрнэт-тэлеканал «Журфак ТБ», які можна ўбачыць на 20 сайтах

Стар. 3

НА ФЕСТИВАЛІ БДУ: ЛЁГКА, ХУТКА І ЦІКАВА!

Вялікая колькасць абітурыентаў, а таксама іх бацькоў правялі суботні дзень на Фестывалі факультэтаў–2013!

Стар. 4

Весткі з рэктарата

ПЕРСПЕКТЫВЫ супрацоўніцтва БДУ з ВНУ Рэспублікі Татарстан абмеркаваны на сустрэчы рэктара БДУ Сяргея Абламейкі з намеснікам міністра адукацыі і навукі гэтай краіны Андрэем Памінавым. Дасягнуты дамоўленасці аб партнёрстве з Казанскім (Прыволжскім) федэральным ўніверсітэтам, Казанскім нацыянальным даследчым тэхналагічным ўніверсітэтам і Казанскім нацыянальным даследчым тэхнічным ўніверсітэтам імя А. М. Тупалева.

***

ДЫРЭКТАР па палітычных пытаннях Савета Еўропы Аляксандр Гесель выступіў 10 красавіка з лекцыяй у Інстытуце журналістыкі. Яна была прысвечана дзейнасці дадзенай арганізацыі ў галіне захавання, абароны і паляпшэння якасці еўрапейскіх ландшафтаў. Лекцыя арганізавана інфармацыйным пунктам СЕ БДУ.

***

НАВУКОВА-ТЭХНІЧНАЯ прадукцыя БДУ была прадстаўлена на міжнародным прамысловым кірмашы HANNOVER MESSE-2013 у Германіі. На вядомым форуме дэманстраваліся больш як 20 распрацовак БДУ, у асноўным рэчывы і матэрыялы для сельскай гаспадаркі і аховы навакольнага асяроддзя, лабараторнае і вытворчае абсталяванне. Сярод іх апрабаваныя ў беларускай прамысловасці аптычныя лазерныя прыборы, сродкі навігацыі, прыборы для вымярэння электрычных велічынь.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

БДУ ў міжнародным лінейным калайдары

З 2010 года развіваецца **навуковая кааперацыя Расіі і Беларусі па праекце міжнароднага лінейнага калайдара**. У студзені–сакавіку 2013 г. упершыню ў рэжыме звышправоднасці адбыліся паспяховыя вымярэнні параметраў рэзанатараў (прылады, якія разганяюць элементарныя часціцы да субсветлавых хуткасцяў).

Лінейны калайдар (ЛК), які распрацоўваецца ў шырокай міжнароднай кааперацыі, – складаная машына-паскаральнік даўжынёй у некалькі дзясяткаў кіламетраў – будзе здольны разганяць зараджаныя элементарныя часціцы высокачастотным электрамагнітным полем да субсветлавых хуткасцяў. Такія высокаэнергетычныя часціцы неабходныя фізікам для больш глыбокага пранікнення ў аб'екты мікрасвету з мэтай даследавання яго ўнутранай прыроды. На ЛК мяркуецца дасягнуць энергіі сутыкненняў часціц з мішэнню каля 1 ТэВ. Над праектам ЛК працуюць вядучыя навуковыя арганізацыі ў ЗША, Германіі, Японіі, Расіі, Францыі, Індыі, Кітаі, да вырашэння складаных навукова-тэхнічных задач па праекце прыцягваюцца фізікі і інжынеры з многіх краін.

У 2012 г. да міжнароднага праекта стварэння ЛК, дзякуючы плёнаму супрацоўніцтву профільных арганізацый комплексу БДУ – Нацыянальнага цэнтра фізікі часціц і высокай энергіі (НЦ ФЧВЭ, дырэктар Шумейка М. М.) і Навукова-даследчага інстытута ядзерных праблем (НДІ ЯП, дырэктар Барышэўскі У. Г.) – з Аб'яднаным інстытутам ядзерных даследаванняў у г. Дубна (Расія), далучылася Беларусь. Мэтай супрацоўніцтва з'яўляецца вопытная вытворчасць і

атэстацыя серыі ніобіевых звышправодзячых рэзанатараў Тэсла-тыпу – ключавых вузлоў ЛК, у якіх адбываецца перадача энергіі электрамагнітнага поля паскараемым зараджаным часціцам. Для будаўніцтва ЛК трэба некалькі дзясяткаў тысяч такіх рэзанатараў, таму іх вытворчасць плануецца размеркаваць па краінах, якія маюць адпаведны патэнцыял.

Расійска-беларускае супрацоўніцтва па праекце ЛК сёння паспяхова развіваецца, і дасягнуты пэўныя вынікі. За кароткі тэрмін упершыню ў нашай краіне навукоўцамі і інжынерамі створаны і апрабаваны вымяральныя стэнды для атэстацыі звышправодных рэзанатараў Тэсла-тыпу па электрадынамічных параметрах. Кіраўнікі работ ад НЦ ФЧВЭ – Батурыцкі М. А., ад НДІ ЯП – Карповіч В. А.

На другім фотаздымку – вымярэнне пры пакаёвай тэмпературы электрадынамічных характарыстык эталоннага ніобіевага 1,3 ГГц рэзанатара Тэсла-тыпу, дадзенага для даследаванняў FERMILAB (Універсітэт Чыкага, ЗША), на стэндзе, створаным у лабараторыі радыёфізічных даследаванняў НДІ ЯП.

Для атэстацыі рэзанатара ў лабараторыі радыёфізічных даследаванняў НДІ ЯП была прапанаваная ўнікальная тэхналогія вымярэння, якая не патрабуе вакуума-

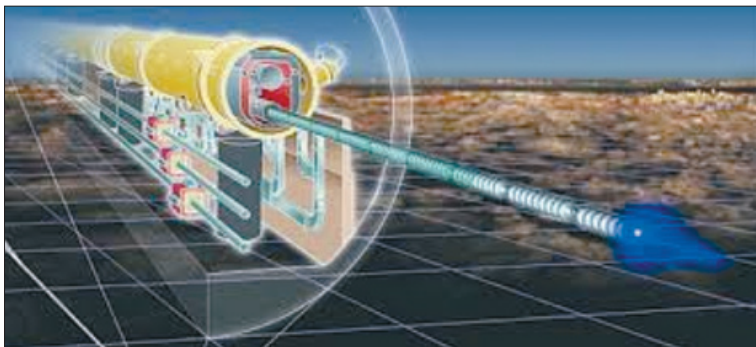

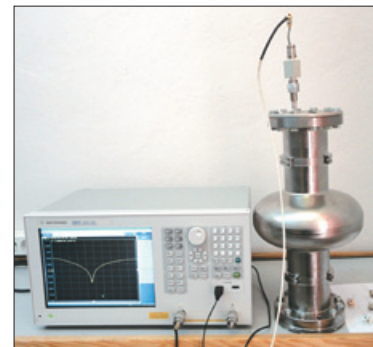
Схема міжнароднага лінейнага калайдара

вання поласці рэзанатара, а таксама прапанаваны і рэалізаваны шэраг арыгінальных інжынерна-тэхнічных рашэнняў, звязаных са спосабам аптымальнага ўзбуджэння рэзанатара пры вымярэннях з выкарыстаннем маламагутных генератараў ЗВЧ-сігналу.

З улікам тэхналогіі, метадыкі вымярэнняў і тэхнічных рэкамендацый, у ДНВА «Навукова-практычны цэнтр па матэрыялазнаўстве» НАН РБ пабудавана высокаэфектыўная крыягенная ванна з вадкім геліем у якасці халадагенту (кіраўнік работ – Дзямянаў С. Я.).

Выпрабаванні ў крыягеннай ванне ў НППЦ НАН Беларусі па матэрыялазнаўстве

1,3 ГГц рэзанатар Тэсла-тыпу

Карповіч В. А., Любецкі М. В., Максімаў С. І., Радзівонава В. М., Цярлецкі В. М., Дзямянаў С. Я.

У выніку паспяховых навукова-даследчых і вопытна-канструктарскіх работ па праекце ў нашай краіне ўпершыню рэалізаваны рэжым звышправоднасці ніобіевага рэзанатара ЛК і вырашана складаная навукова-тэхнічная задача яго атэстацыі – высокадакладнага вымярэння рэзананснай частаты і дыхтоўнасці (парадку 10^{-11}) рэзанатара. У далейшым на распрацаваных і ўдасканаленых стэндах мяркуецца ажыццяўляць атэстацыю серыі звышправодных 1,3 ГГц рэзанатараў для ЛК, вытворчасць якіх, у адпаведнасць з дадзеным праектам, прадугледжана на базе вопытнай вытворчасці ДНУ «Фізіка-тэхнічны інстытут» НАН РБ.

Дасягнутыя вынікі ўмацоўваюць міжнародную рэпутацыю нашай краіны як эфектыўнага партнёра, які валодае высокім навукова-тэхнічным патэнцыялам для ўдзелу ў самых складаных і сучасных інвацыйных праектах.

Сяргей МАКСІМАЎ,
вядучы навуковы
супрацоўнік НДІ ЯП

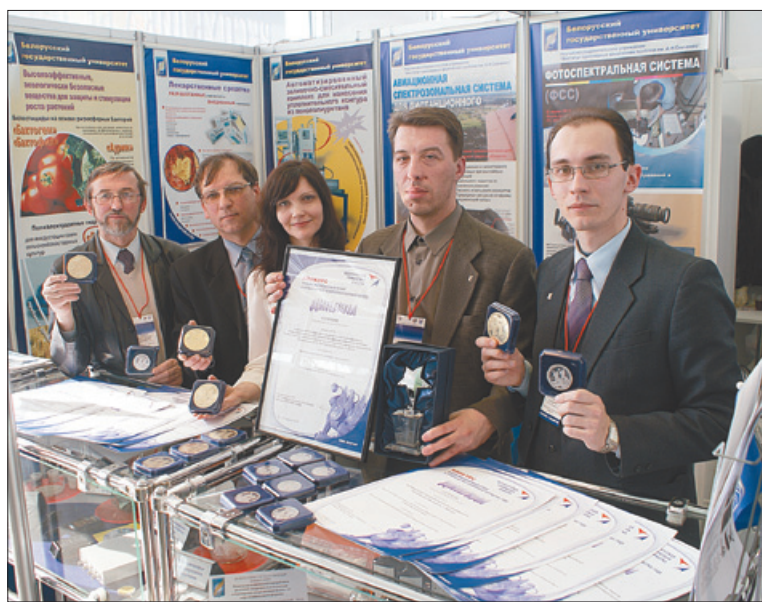
ДАСЯГНЕННІ

З узнагародамі Пецярбургскага тэхнічнага кірмашу

Супрацьпуклінны прэпарат «**Цысплацел**» заваяваў спецыяльны прыз – гран-пры – у намінацыі «**Паспяховае прасоўванне тавару на рынак**» на конкурсе «Найлепшы інавацыйны праект і найлепшая навукова-тэхнічная распрацоўка года», які прайшоў з 12 па 14 сакавіка ў рамках Пецярбургскага тэхнічнага кірмашу.

Гэты прэпарат быў распрацаваны НДІ фізіка-хімічных праблем і УП «Унітэхпрам» БДУ. Усяго ў гэтым конкурсе ўдзельнічала 265 праектаў і распрацовак са 109 арганізацый Расіі і Беларусі, таму атрыманне спецыяльнага прыза з пачы ўручаных стала вялікім дасягненнем БДУ. За час удзелу ў дадзеным конкурсе, а БДУ гэта робіць з 2005 года, распрацоўкі нашых навукоўцаў толькі ў трэці раз здабываюць такую высокую ўзнагароду.

Акрамя таго, у скарбонцы БДУ ў гэтым годзе 7 залатых, 8 срэбраных медалёў і тры дыпломы конкурсу «Найлепшы інавацыйны праект і найлепшая навукова-тэхнічная распрацоўка года». Та-

кім чынам, узнагароды атрымалі ўсе 19 прадстаўленых у Санкт-Пецярбургу распрацовак БДУ.

З іх «**золатам**» адзначаны:

- 1) намінацыя «Найлепшы інавацыйны праект у галіне: тэхналогіі жывых сістэм» (біятэхналогія) – фітасолі харчовыя з паніжаным утрыманнем хлорыстага натрыю «Універсум» (УП «Унітэхпрам», цэнтр харчовых дабавак);
- 2) намінацыя «Найлепшы інавацыйны праект у галіне: прыборабудавання» – лічбавы асцыляграф У-422 (УП «Унітэхпрам», цэнтр вымяральных сістэм);
- 3) намінацыя «Новыя высока-

тэхналагічныя распрацоўкі абсталявання і навукаёмістыя тэхналогіі» – аўтаматызаваны комплекс для вырабу ўшчыльняльных элементаў з пенаполіурэтану КК 7-01 (НДІ ПФП);

4) намінацыя «Найлепшы інавацыйны праект у галіне: касмічных сістэм» – фотаспектральная сістэма ФСС для дыстанцыйных даследаванняў паверхні Зямлі і аб'ектаў (НДІ ПФП);

5) намінацыя «Найлепшы інавацыйны праект у галіне: новых матэрыялаў і хімічных прадуктаў» – міні-лабараторыя эксперта-крыміналіста для вызначэння выбу-

ховых матэрыялаў і наркатычных сродкаў (біялагічны факультэт);

6) намінацыя «Новыя высокатэхналагічныя распрацоўкі абсталявання і навукаёмістыя тэхналогіі» – новая высокаэфектыўная безадходная тэхналогія атрымання катыёнаў крухмалу сухім метадам (НДІ ФХП);

7) намінацыя «Найлепшы інавацыйны праект у галіне: новых матэрыялаў і хімічных прадуктаў» – цяжкагаручы цеплаізаляцыйны кампазіцыйны матэрыял на аснове пенаполіурэтану шматмэтавага прызначэння (НДІ ФХП).

Срэбраныя медалі атрымалі:

- 1) паглынальнік электрамагнітных хваль «Тора» (НДІ ПФП);
- 2) падтрымвальная платформа для фарміравання ліпіднага біслою ў мембранных біясэнсарах (фізічны факультэт);
- 3) бытавыя ультрагукавыя лічальнікі газу GUK тыпапамераў G1.6&G2.5 і G4&G6 (НДІ ПФП);
- 4) прылада дыстанцыйнага маніторынгу мабільных аб'ектаў «Агент В-603» (УП «Унітэхпрам», цэнтр вымяральных сістэм);
- 5) праграма разліку трывалых характарыстык доўгіх трубчастых костак чалавека пры выкананні сектаральнай рэзекцыі (механіка-матэматычны факультэт);
- 6) авіяцыйная спектрааналізавая сістэма «Авіс» для дыстанцыйнага маніторынгу Зямлі (НДІ ПФП);
- 7) тэхналогія комплекснай перапрацоўкі малочнай сыроваткі для

атрымання канцэнтрата сыроваточных бялкоў, яго гідралізату і лактаферыну (біялагічны факультэт);

8) біятэхналогія атрымання клатраты цыкладэкстрыну з біялагічна актыўнымі рэчывамі (біялагічны факультэт).

Дыпламамі ўдастоены: прэпарат комплекснага дзеяння серыі «Волат» для некарнявога харчавання плодовых і ягадных раслін (УП «Унітэхпрам», цэнтр харчовых дабавак); біялагічны прэпарат «Бактаген» для абароны раслін (біялагічны факультэт); тэхналогія вытворчасці ўстойлівых да акіслення біялагічна актыўных дабавак да ежы (БАД) на аснове льянонага алею (НДІ ФХП).

На выставе HI-TECH-2013 была прадстаўлена прадукцыя, якая распрацавана і выпускаецца ў НДІ фізіка-хімічных праблем БДУ імя А. Н. Сеўчанкі, на механіка-матэматычным, біялагічным і фізічным факультэтах, на факультэце радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, а таксама ў цэнтры харчовых дабавак УП «Унітэхпрам БДУ». Членамі дэлегацыі БДУ было праведзена каля 40 дзелавых перамоў і падпісання 3 пратаколы аб намерах. Гэтыя вынікі, несумненна, будуць спрыяць развіццю супрацоўніцтва ў навукова-тэхнічнай сферы і прасоўванню прадукцыі БДУ ў Паўночна-Заходнім рэгіёне Расіі.

Паводле інфармацыі ГУН

ПЕРШЫ ІНТЭРНЭТ-КАНАЛ

Вось ужо дзевяць месяцаў у Інстытуце журналістыкі БДУ вядзе вяшчанне **моладзевы, інфармацыйны, адукацыйны і забаўляльны інтэрнэт-тэлеканал «Журфак ТБ»**, які можна ўбачыць на 20 сайтах у розных краінах.

Ён быў створаны ў ліпені 2012 г. па ініцыятыве загадчыка навучальнай лабараторыі эксперыментальных аўдыявізуальных праграм Аляксандра Рудніцкага. Мэту стварэння тэлеканала Аляксандр Аляксандравіч бачыць у тым, каб прадстаўляць гледачам самую аператыўную і поўную інфармацыю пра жыццё Інстытута журналістыкі, сам універсітэт, а таксама пра ўсё, што можа цікавіць маладых. Не малаважна, на яго думку, і тое, што студэнты Інстытута журналістыкі маюць магчымасць развівацца ў якасці тэлежурналістаў, рэпарцёраў, мантажораў і рэжысёраў тэлебачання. «Журфак ТБ» – гэта цудоўная плячоўка для адточвання здольнасцяў і ўменняў, якія потым спатрэбяцца для працы на вядучых тэлеканалах краіны», – мяркуе Аляксандр Рудніцкі.

Аляксандр Аляксандравіч, як загадчык лабараторыі эксперыментальных аўдыявізуальных праграм, змог арганізаваць калектыў тэле-студыі з ліку студэнтаў. Якраз яны і працуюць над стварэннем адпаведнага інфармацыйнага прадукту для інтэрнэт-канала. Каманда «Журфак ТБ» штомесяч рыхтуе для эфіру перадачу «Навіны журфака», займаецца відэаздымкамі навуковых канферэнцый, майстар-класаў, забаўляльных мерапрыемстваў, якія праходзяць у Інстытуце журналістыкі БДУ. Таксама выходзяць у эфір тэлеперадачы пад рубрыкай «Рэтра». Вядзецца праца над стварэннем тэлеперадач «Зваротная сувязь» і «Топ па-журфакаўску». У

эфіры тэлеканала ідуць студэнцкія ток-шоу, інтэрв'ю, дакументальныя фільмы. Тэматыка відэасюжэтаў разнастайная. Вось некаторыя: захапленні, шлюбныя агенцтвы, грошы, не – наркатыкам, бібліятэка, за кулісамі, жыццё сучаснай моладзі, як нараджаюцца шэдэўры, мода, тэатры, начное жыццё горада. Часта ў эфір «Журфак ТБ» змяшчаюцца сюжэты лекцый, якія далі найбольш знакамітыя і цікавыя журналісты-практыкі і навукоўцы падчас розных канферэнцый, у тым ліку і міжнародных. Асабліваю ўвагу студэнтаў прыцягваюць майстар-класы, якія праходзяць на факультэце павышэння кваліфікацыі інстытута. Таму і кажуць, што «Журфак ТБ» выконвае не толькі забаўляльную, але і адукацыйную функцыю.

Адметна тое, што ў Інстытуце журналістыкі апошнім часам з'явілася нямала навучальных груп, якія займаюцца выпускам тэлеперадач. Праца кафедры тэлебачання і радыёвяшчання Інстытута журналістыкі сёння таксама скіравана на стварэнне адпаведнага відэаконтэнту для інтэрнэт-канала. Свае відэасюжэты і тэлевізійныя праграмы студэнты часта ствараюць у рамках пэўнай навучальнай дысцыпліны. Выкладчыкі, зразумела, патрабуюць ад іх якаснай працы над відэаматэрыялам, каб сюжэт мог быць выкарыстаны ў эфіры. Усе аўтарскія правы на сюжэты студэнтаў, якія створаны згодна з навучальнай праграмай, належаць Інстытуту журналістыкі.

Аляксандр Рудніцкі з творчай камандай «Журфак ТБ»

Фота Вячаслава Красоўскага

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

- 4 мая** **Сманцэр Анатоль Пятровіч**, прафесар кафедры педагогікі і праблем развіцця адукацыі
- 4 мая** **Фядорчанка Уладзімір Міхайлавіч**, дырэктар навукова-вытворчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Адамас БДУ»
- 10 мая** **Шпакоўскі Ігар Іванавіч**, дацэнт кафедры рускай літаратуры
- 10 мая** **Ляшкевіч Сяргей Уладзіміравіч**, вядучы навуковы супрацоўнік НДЛ прыкладных касмічных тэхналогій
- 14 мая** **Раманаў Алег Генадзьевіч**, дацэнт кафедры лазернай фізікі і спектраскапіі
- 14 мая** **Улановіч Аксана Іванаўна**, загадчык кафедры тэорыі і практыкі перакладу

- 21 мая** **Башкіраў Дзмітрый Леанідавіч**, дацэнт кафедры рускай літаратуры
- 24 мая** **Клюня Уладзімір Леанідавіч**, загадчык кафедры эканамічнай тэорыі
- 26 мая** **Крапіцкая Наталля Адамаўна**, дацэнт кафедры англійскай мовы эканамічных спецыяльнасцяў
- 30 мая** **Пархач Маргарыта Яўгенаўна**, дацэнт кафедры радыяцыйнай хіміі і хіміка-фармацэўтычных тэхналогій
- 31 мая** **Ходзін Сяргей Мікалаевіч**, дэкан гістарычнага факультэта

Спіс усіх імяніннікаў размешчаны на сайце БДУ www.bsu.by ў раздзеле «Нашы юбіляры».

Паводле інфармацыі ўпраўлення кадраў БДУ

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: матэматычнай кібернетыкі, інфармацыйных тэхналогій, фізікі цвёрдага цела, менеджменту,
ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: матэматычнай кібернетыкі, дызайну, вышэйшай матэматыкі, сацыяльнай камунікацыі, эканамічнай інфарматыкі і матэматычнай эканомікі,

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: неарганічнай хіміі, арганічнай хіміі, электрахіміі, дызайну, агульнай і клінічнай псіхалогіі, тэорыі і практыкі перакладу, экалогіі чалавека, тэарэтычнай і прыкладной механікі, тэорыі функцый, функцыянальнага аналізу, агульнай матэматыкі і інфарматыкі, дыферэнцыяльных ураўненняў і сістэмнага аналізу, вэб-тэхналогій і камп'ютарнага мадэлявання, вышэйшай матэматыкі, інфармацыйных сістэм кіравання, матэматычнага мадэлявання і аналізу даных, матэматычнага мадэлявання і кіравання, тэорыі імявернасцяў і матэматычнай статыстыкі, тэхналогій праграмавання, камп'ютарнага мадэлявання, тэарэтычнай фізікі і астрафізікі, сацыялогіі, педагогікі і праблем развіцця адукацыі, паліталогіі, кримінальнага права, этналогіі, музыалогіі і гісторыі мастацтва, літаратурна-мастацкай крытыкі, тэлебачання і радыёвяшчання, тэхналогій камунікацыі, стылістыкі і літаратурнага рэдагавання, псіхалогіі, сацыяльнай камунікацыі, сацыялогіі, філасофіі культуры, эаалогіі, генетыкі, банкаўскай і фінансавай эканомікі, тэарэтычнай і інстытуцыянальнай эканомікі, гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў, тэлекамунікацый і інфармацыйных тэхналогій, інфарматыкі і кам'ютарных сістэм, тэорыі і метадыкі выкладання рускай мовы як замежнай, англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў, міжнароднага права,

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: агульнай хіміі і метадыкі выкладання хіміі, фізічнай хіміі, электрахіміі, дызайну, інфармацыйных тэхналогій, менеджменту і арганізацыі аховы здароўя, агульнай і клінічнай псіхалогіі, агульнанавуковых дысцыплін, тэорыі і практыкі перакладу, экалогіі чалавека, фізічнага выхавання і спорту, дыскрэтнай матэматыкі і алгарытмікі, інфармацыйных сістэм кіравання, тэарэтычнай фізікі і астрафізікі, фізічнай інфарматыкі і атамна-малекулярнай фізікі, літаратурна-мастацкай крытыкі, тэхналогій камунікацыі, псіхалогіі, сацыяльнай камунікацыі, тэорыі функцый, агульнай матэматыкі і інфарматыкі, біяхіміі, менеджменту, тэарэтычнай і інстытуцыянальнай эканомікі, фізікі і аэракасмічных тэхналогій, тэлекамунікацый і інфармацыйных тэхналогій, сістэмнага аналізу і камп'ютарнага мадэлявання, інтэлектуальных сістэм, тэорыі і метадыкі выкладання рускай мовы як замежнай, англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў, англійскай мовы эканамічных спецыяльнасцяў, мовазнаўства і краіназнаўства Усходу, германскіх моў, раманскіх моў, мытнай справы,

ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: агульнанавуковых дысцыплін, тэорыі і практыкі перакладу, менеджменту, філасофіі культуры, тэорыі і метадалогіі журналістыкі, мовазнаўства і краіназнаўства Усходу,

АСІСТЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: вэб-тэхналогій і камп'ютарнага мадэлявання, радыёфізікі і лічбавых медыятэхналогій, вылічальнай матэматыкі, дыскрэтнай матэматыкі і алгарытмікі, інфармацыйных сістэм кіравання, камп'ютарных тэхналогій і сістэм, матэматычнага мадэлявання і аналізу даных, матэматычнай фізікі, тэхналогій праграмавання, камп'ютарнага мадэлявання, біяфізікі, вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі, батанікі.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5 а, ўпраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

ІНСТЫТУТ ТЭАЛОГІІ ІМЯ СВЯТЫХ МЯФОДЗІЯ І КІРЫЛЫ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ біблістыкі і хрысціянскага веравучэння (спецыяльнасць – біблістыка)

Тэрмін конкурсу – месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 24, тэл. 220-23-55.

РЭСПУБЛІКАНСКІ ІНСТЫТУТ ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЫ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКА КАФЕДРЫ моладзевы палітыкі

ПРАФЕСАРА КАФЕДРЫ філасофіі і метадалогіі ўніверсітэцкай адукацыі – 2

ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ інфармацыйных тэхналогій у адукацыі

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220001, г. Мінск, вул. Маскоўская, 15, аддзел кадраў, пакой 120, тэл. 200 91 07.

«ІНСТЫТУТ ЯДЗЕРНЫХ ПРАБЛЕМ» БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

НАВУКОВЫ СУПРАЦОЎНІК ЛАБАРАТОРЫІ электрадынамікі неаднародных асяроддзяў

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 11, аддзел кадраў, пакой 315, тэл. 226 42 31.

ДЗЯРЖАЎНЫ ІНСТЫТУТ КІРАВАННЯ І САЦЫЯЛЬНЫХ ТЭХНАЛОГІЙ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ кіравання маёмасцю

СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ маркетынгу

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, Дзяржаўны інстытут кіравання і сацыяльных тэхналогій БДУ, аддзел кадраў, тэл. 306-00-28.

БДУ Ў СМІ БЕЛАРУСІ

Гутарка з рэктарам БДУ Сяргеем Абламейкам «Освоение космоса – дело общее» – «Народная газета» (11.04).

Дыскусія пра якасць і праблемы інжынернай падрыхтоўкі з удзелам прарэктара БДУ Аляксея Толсцка, дырэктара НДІ ПОП імя А. Н. Сеўчанкі Пятра Кучынскага, прафесараў БДУ Васіля Стражава і Мікалая Паклонскага – «СБ-Беларусь сегодня», onliner.by (04.04).

Гутарка з рэктарам БДУ Сяргеем Абламейкам «БГУ – брэнд страны» – «СБ-Беларусь сегодня», 21.by (02.04).

Матэрыялы з прэс-канферэнцыі рэктара БДУ Сяргея Абламейкі, прысвечанай прыёмнай кампаніі-2013 – БелТА, БелаПАН, naviny.by, БТ-1, onliner.by, open.by (19.03), «СБ-Беларусь сегодня», «Звязда», «Народная газета», «Белорусская нива», (20.03), 21.by (20.03), Інтэрфакс (21.03), «Рэспубліка» (22.03).

Фэстываль моў на фільмаку БДУ – БелТА, 21.by, open.by (27.03), «Мінск-новости» (29.03), БелаПАН, naviny.by (27.03, 31.03, 01.04).

Узнагароджанне навукоўцаў БДУ міжнароднай прэміяй Scopus Award – БелТА, 21.by (27.03, 02.04), mail.ru (29.03), «Рэспубліка» (29.03), БТ-1 (03.04), «Настаўніцкая газета», Інтэрфакс (03.04).

Гутарка са старшынёй студэнцкага прафсаюза БДУ Нінай Радзевіч – «Мінский курьер», mk.by (27.03).

Пачатак уступнай кампаніі ў ліцэі БДУ – БелаПАН, reporter.by (23.03).

Фэстываль факультэтаў БДУ – БелТА, 21.by, «Белорусская нива», belniva.by, belnovosti.by, радыё «Мир» (22.03), «Мінск-новости», mk.by, naviny.by, tio.by (22.03), onliner.by (23.03).

Прамая лінія з рэктарам БДУ Сяргеем Абламейкам – tut.by (14.03, 22.03).

Дыскусія пра лёс і развіццё беларускай гістарычнай літаратуры з удзелам дацэнта Інстытута журналістыкі Аксаны Бязлепкінай і аспіранта БДУ Дзяніса Марціновіча – «СБ-Беларусь сегодня», sb.by (20.03).

Магчымасць паўтарэння ў Беларусі паўночнага ззяння і іншыя астранамічныя падзеі каментуе дырэктар абсерваторыі БДУ Альгерд Кузнечык – tut.by, naviny.by, БелТА (18.03), open.by, belniva.by, reporter.by (19.03).

«Універсітэт – твой крок у будучыню» – БТ-1, 21.by (14.03).

Правядзенне ў БДУ тэатральнага тыдня – БелаПАН (14.03), 21.by, naviny.by (25.03), БелТА (25.03, 26.03), «Белорусская нива», tut.by (26.03).

Дэмаграфічную сітуацыю ў нашай краіне абмяркоўваюць за «круглым сталом» з удзелам дацэнта кафедры сацыялогіі БДУ Святланы Буравай – «СБ-Беларусь сегодня», sb.by, tut.by, onliner.by, 21.by, (14.03).

Міжнародны студэнцкі турнір па парламенцкіх дэбатах у БДУ – БелТА, zn.by (13.03), БелТА (15.03, 18.03).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Фота Аляксандра СІАТКА

На фестывалі БДУ: лёгка, хутка і цікава!

23 сакавіка ўвесь галоўны корпус БДУ гудзеў, быццам веснавы рой пчол, які ляціць у напрамку нектару. Вялікая колькасць абітурыентаў, а таксама іх бацькоў, студэнтаў, выкладчыкаў вырашыла правесці суботні дзень прыемна і з карысцю на **Фестывалі факультэтаў–2013!**

Праграма сёлета, як і штогод, была надзвычай насычаная. На першым паверсе прадстаўнікі студэнцкіх грамадскіх аб'яднанняў распавядалі абітурыентам пра жыццё ўніверсітэта па-за вучэбным працэсам. Капуснік БДУ, «Сутычка», зімняя школа журналістыкі, «Святло вялікай Перамогі», «БДУ ў тваім фармаце» і шмат усяго цікавага на любы густ – вось што прапаноўваў абітурыентам студэнцкі саюз БДУ. БРСМ забяўляў будучых студэнтаў танцавальным флэшмобам ды прыгожымі каляровымі малюнкамі на тварах. Савет стараэтаў распавядаў пра прэстыж і адказнасць такой пасады, як стараэта, а савет па якасці адукацыі ўпэўніў, што прыйдзе на дапамогу

пры праблемах у навучальным працэсе. Свае мерапрыемствы ладзіла і псіхалагічная служба БДУ.

На вуліцы мімы на хадулях сустракалі абітурыентаў з усмешкай і танцамі, нягледзячы на моцныя вецер і халоднае паветра. А ва ўнутраным дворыку ваенфак раздаваў салдацкую кашу, якая была вельмі смачная і гарачая!

Трэці паверх быў больш карысны для бацькоў, чым для саміх абітурыентаў. Там усе ахвотныя маглі пазнаёміцца з аўтарамі навучальных дапаможнікаў, кніжнай выставай і навуковымі дасягненнямі БДУ. А вось і меркаванне адной з

матуль будучага студэнта БДУ **Жанэты Алегаўны Сіроткінай:**

«Мой сын збіраецца паступаць у БДУ. Толькі мы яшчэ не вызначыліся з факультэтам, будзе гэта ФПМІ ці механіка-матэматычны факультэт. Усё залежыць ад цэнтралізаванага тэсціравання. Аднак фестываль факультэтаў мне вельмі падабаецца! Такія кампетэнтныя студэнты, добразычлівыя выкладчыкі! Усё, пра што я хацела даведацца, усё і даведалася. Лёгка, хутка і цікава!»

Аднак самым шматлюдным быў чацвёрты паверх. Бо менавіта тут былі размешчаны павільёны ад кожнага факультэта БДУ. Фізікі

дэманстравалі эксперыменты, факультэт міжнародных адносін зладзіў мытню, гістфак заваёўваў сэрцы абітурыентаў рыцарскімі бітвамі і г. д. Амаль кожны факультэт праводзіў віктарыны і конкурсы, студэнты крэатыўна распавядалі пра свае спецыяльнасці, выкладчыкі расказвалі пра спецыфіку прыёмнай кампаніі, а абітурыенты з захапленнем слухалі і дзяліліся сваімі ўражаннямі:

Вікторыя Чабатарэнка, г. Ганцавічы, Брэсцкая вобласць:

«Я хачу паступаць на эканамічны факультэт БДУ. Вельмі рада, што прыехала на фестываль

факультэтаў. Мне ўсё так падрабязна растлумачылі, стала ўсё зразумела. Больш стала арыентавацца ў розніцы паміж спецыяльнасцямі. Ды і ўвогуле, тут такая прыемная атмасфера!»

Урачыстую частку фестывалю з ушанаваннямі пераможцаў шматлікіх конкурсаў распачаў рэктар акадэміі Сяргей Уладзіміравіч Абламейка, працягам стала выступленне творчых калектываў. Так на цэлы дзень абітурыенты маглі паглыбіцца ў сваё будучае жыццё, жыццё студэнта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта!

Вікторыя ВІЦЮГОВА

ІНІЦЫАТЫВЫ

Сустрэчы рэктара БДУ акадэміка Сяргея Абламейкі **з актывам пярвічкі БРСМ** сталі для арганізацыі добрай традыцыі.

На сустрэчы 5 красавіка былі падведзены вынікі рэалізацыі асноўных праектаў і акцый БРСМ у 2012/2013 навучальным годзе, а таксама абмеркаваны перспектывы развіцця гэтай арганізацыі ва ўніверсітэце. У прыватнасці, гаворка ішла пра грамадска-асветніцкую акцыю «Універсітэт – твой крок у будучыню», якая нядаўна прайшла ў Глыбокім, і пра запланаваныя ў найбліжэйшы час праекты: у маі на базе «Высокі бераг» Стаўбцоўскага раёна пройдзе студэнцкі турысцкі злёт, а ў верасні адбудзецца спартыўна-інтэлектуальная гульня БРСМ БДУ «Кубак першакурсніка». Акрамя таго, студэнты выступілі з ініцыятывай вярнуць сцяг БДУ на будынак галоўнага корпуса ўніверсітэта.

У абмеркаванні прынялі ўдзел прарэктар па вучэбна-выхаваўчай рабоце і сацыяльных пытаннях

Уладзімір Сувораў, начальнік упраўлення выхаваўчай работы з моладдзю Павел Скалабан і начальнік аддзела моладзевай палітыкі і маніторынгу інфармацыйнай прасторы Вольга Казакова.

Бадай, кульмінацыяй сустрэчы можна назваць узнагароджанне памятнымі падарункамі і дыпламамі за вялікі ўнёсак у дзейнасць ПА ГА «БРСМ» з правамі РК БДУ сакратароў і кіраўнікоў напрамкаў.

У ліку ўзнагароджаных пяцікурснікі **Яўген Раўдановіч** (гістарычны факультэт), **Вольга Міхнюк** (хімічны факультэт), **Вячаслаў Клімковіч** (гістарычны факультэт), **Міхаіл Шляжко** і **Павел Быкаў** (ваенны факультэт), **Кацярына Шайко** і **Таццяна Дабрыян** (гістарычны факультэт), а таксама чацвёртакурсніцы **Вольга Бычко** (фізічны факультэт) і **Ала Дзешава** (ІБМТ).

Ніна КАЛІТА

Параіліся з рэктарам

Фота Аляксандра СІАТКА